

Sprawozdanie

Komisji budżetowej o zamknięciu rachunków galicyjskiego funduszu propinacyjnego za rok 1896 i o preliminarzu tego funduszu na rok 1898.

Wysoki Sejmie!

Dyrekcya galic. funduszu propinacyjnego przesłała Wydziałowi krajowemu zamknięcia rachunków funduszu propinacyjnego za rok 1896, oraz preliminarz na rok 1898, które Wydział krajowy przedłożył Wysokiemu Sejmowi.

Zamknięcia rachunków obejmują cztery fundusze, a mianowicie :

I. Fundusz propinacyjny ogólny, wykazujący nadwyżkę dochodów	478.844 zł. 98 ¹ / ₂ ct.
II. Fundusz propinacyjny zasobowy z nadwyżką dochodów	. 542.494 „ 17 ¹ / ₂ „
III. Fundusz propinacyjny rezerwowy obrotowy z nadwyżką	. 174.232 „ 98 ¹ / ₂ „
IV. Fundusz propinacyjny rezerwowy zarodowy z nadwyżką	. 182.289 „ 62 ¹ / ₂ „

Majątek funduszu propinacyjnego, tak w rezerwowym jak zasobowym funduszu wynosił z końcem r. 1895 7,834.953 zł. 30¹/₂ ct.

w porównaniu ze stanem z końcem r. 1896 8,585.473 „ 45¹/₂ „

okazuje się wzrost 750.520 zł. 15 ct.

Wyniki ostatnich lat trzech wykazują stały wzrost nadwyżki dochodów, przypadającej corocznie do obu funduszy, na które rozdziela się majątek propinacyjnego funduszu, co jednak tylko rachunkowo ma znaczenie, gdyż w rzeczywistości wszystkie uzbierane zasoby tworzą, w myśl ustawy z r. 1889, tylko jeden fundusz rezerwowy.

Przyrost majątku funduszu propinacyjnego wynosił:

w r. 1894	327.820 zł. 18 ct.
„ „ 1895	460.349 „ 41 ¹ / ₂ „
„ „ 1896	750.520 „ 15 „

Ten pomyślny stan rzeczy świadczy o administracyi troskliwej i energicznej, co zasługuje na uznanie tem więcej, że zmniejsza się w kraju ilość szynków.

Przy objęciu prawa propinacyi przez Dyrekcyę, w r. 1890 —	
było w kraju szynków	14.608
z końcem r. 1896 tylko	13.591

Rozumie się, że nie wchodzi tu w rachubę szynki w miastach, posiadających własne prawo propinacyi, nieobjętych wykupnem tego prawa ustawą z r. 1889.

Zmniejszenie ilości szynków nie przypada także na miasta mniejsze i miasteczka, lecz na wsie, gdyż ubyły szynki opłacające taksę najniższą, t. j. po 10 zł.

W przeciągu lat **sześciu** ubyło **przeszło 1.000 szynków** — co jako dodatni objaw zasługuje na skonstatowanie i świadczy korzystnie o naszej ludności włościańskiej, całe to zmniejszenie bowiem przypada na szynki z taksą 10 zł.

Szynków tej kategorii było w r. 1890	6.614
zaś w r. 1896 tylko	5.559.

Dyrekeya funduszu propinacyjnego, obok ścisłości w ściąganiu należnych rat, czemu zawdzięczamy nader niski stan zaległości, administruje także oszczędnie, gdyż nawet kwot budżetem dozwolonych nie wydaje.

Komisya budżetowa wnosi zatem :

Wysoki Sejm raeczy uchwalić:

Sprawozdanie c. k. Dyrekeyi galic. funduszu propinacyjnego z czynności za rok 1896 przyjmuje Sejm do wiadomości — wyrażając Dyrekeyi uznanie.

Wyniki zamknięć rachunkowych funduszków na wstępie wymienionych, są następujące :

I.

Zamknięcie rachunków galic. funduszu propinacyjnego ogólnego za rok 1896.

Dochody:

1. Czynsze propinacyjne wstawiono w preliminarzu w sumie	3,795.781 zł. — ct.
wpłynęło	<u>3,794.645 „ 78 „</u>
zatem mniej o	1.135 zł. 22 ct.

Różnicę pomiędzy preliminarzem a wynikiem tłumaczy Dyrekcyja tem, że przy układaniu preliminarza nie były jeszcze wiadome czynsze co do wielu uprawnień, a rezultat nie zawsze odpowiadał oczekiwaniom, niemniej też, że były konieczne niektóre opusty.

2. Na wypłatę kuponów prelimitowano	2,099.769 zł. — ct.
również na podstawie planu umorzenia kapitału propinacyjnego w obligacjach, zaś wypłacono rzeczywiście	2,157.611 " — "
czyli więcej o	<u>57.842 zł. — ct.</u>
gdyż zgłoszono do wypłaty większą ilość dawniejszych kuponów.	
3. Tytułem prowizji bankowej prelimitowano	3.200 zł. — ct.
wypłacono	2.583 " 37 "
mniej o	<u>616 zł. 63 ct.</u>
z powodu mniejszej wypłaty kuponów i obligacji wylosowanych za pośrednictwem banków.	
4. Stemplowe należności od kwitów na milionową subwencję rządową wynosiły zgodnie z prelimitarzem	<u>2.790 zł. — ct.</u>
5. Tytułem podatku dochodowego zapłacono	565.113 zł. 07 ¹ / ₂ ct.
w porównaniu z kwotą prelimitowaną	553.890 " — "
więcej o	<u>11.223 zł. 07¹/₂ ct.</u>
6. Tytułem podatku zarobkowego zapłacono	54 zł. 31 ¹ / ₂ ct.
w porównaniu z prelimitowaną kwotą	60 " — "
mniej o	<u>5 zł. 68¹/₂ ct.</u>
Suma faktycznych wydatków	4,402.651 zł. 76 ct.
jest w porównaniu z sumą prelimitowanych wydatków	4,429.909 " — "
mniejszą o	<u>27.257 zł. 24 ct.</u>

II.

Zamknięcie rachunków galic. funduszu propinacyjnego zasobowego za r. 1896.

Dochody tego funduszu były prelimitowane w poz. 1. z odsetek	
wpłynęło zaś	51.542 zł. — ct.
	63.649 " 79 "
więcej o	<u>12.107 zł. 79 ct.</u>

W poz. 2. żaden dochód nie był prelimitowany, wpłynęła zaś jako nadwyżka dochodów z r. 1895 suma 478.844 zł. 98¹/₂ ct.

Ogółem przeto wpłynęło 542.494 zł. 77¹/₂ ct.

Majątek tego funduszu, ulokowanego w krajowych papierach, wynosił z końcem r. 1896 2,158.135 zł. 12 ct.

W porównaniu ze stanem majątku z końcem roku 1895 1,589.904 " 59¹/₂ "

okazuje się wzrost o 568.230 zł. 52¹/₂ ct.

III.

Zamknięcie rachunków galic. funduszu propinacyjnego rezerwowego w majątku obrotowym za r. 1896.

W dochodach preliminowano w poz. 1. z odsetek kwotę	244.741 zł. —	ct.
wpłynęło zaś	261.328 „ 85	„
	<hr/>	
więcej o	16.587 zł. 85	ct.

W poz. 2. jako dochody rozmaite żadnej kwoty nie pre- liminowano, wpłynęło zaś	1.791 „ 57 ¹ / ₂ „	
tak iż suma dochodów tego funduszu była o wyższą od preliminarza.	18.379 zł. 42 ¹ / ₂ ct.	

W dziale wydatków, obejmującym koszta administracyi funduszu, a mianowicie w poz. 1. płace urzędników, zamiast przewidzianej budżetem kwoty	27.760 zł. —	ct.
wydano	29.032 „ 15	„
	<hr/>	
zatem więcej o	1.272 zł. 15	ct.

gdyż wypłacono zaległości z roku poprzedniego.

We wszystkich zaś innych pozycjach były wydatki rzeczywiste albo z budżetem zgodne, albo mniejsze od preliminarza, mianowicie wydano mniej :

w poz. 4. dyurna o kwotę	374 zł. 12	ct.
w poz. 7. administracya powiatowa	5.621 „ 34	„
w poz. 8. dyety i koszta podróży	722 „ 60	„
w poz. 9. potrzeby kancelaryjne	1.527 „ 80	„
w poz. 10. koszta zarządu	124 „ 97	„
w poz. 12. remuneracye	2.819 „ 48	„

Ogólna suma wydatków jest o kwotę 9.918 „ 16 „
mniejszą od kwoty budżetem dozwolonej.

IV.

Zamknięcie rachunków galic. funduszu propinacyjnego rezerwowego w majątku zarodowym za rok 1896.

Z zaległości dawnych, pochodzących jeszcze z czasów przed wykupnem propinacyi, wpłynęło do funduszu tego w r. 1896

w poz. 1. z opłat szynkarskich	118 zł. 75	ct.
„ „ 2. z grzywien	287 „ 94	„
„ „ 4. z odsetek zwłoki	93 „ 35	„
tudzież wpłynęła nadwyżka dochodów z majątku obrotowego tego funduszu, a to w poz. 5. w kwocie	174.733 „ 02 ¹ / ₂ „	

Zarodowy majątek funduszu rezerwowego lokowany był częścią w papierach przedstawiających wartość nominalną w sumie	4.850.650 zł. — ct.
częścią zaś był w gotówce złożonej na rachunek oprocentowany, wynoszącej	1.523.382 „ 15 ct.
wreszcie zapas gotówki w kasie wynosił	53.306 „ 18 „

Wzrost funduszu tego, w porównaniu z poprzednim rokiem, wyniósł, jak wstępnie wspomnieliśmy 182.289 zł. 62¹/₂ t.

Komisya budżetowa, przedstawivszy w niniejszem sprawozdaniu rezultat administracyi czterech funduszków - na które rozdziela się rachunkowo galicyjski fundusz propinacyjny, wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Zamknięcie rachunków galic. funduszu propinacyjnego za rok 1896, przyjmuje Sejm do wiadomości i rachunki te zatwierdza.

Preliminarze funduszu propinacyjnego na rok 1898 przedkłada Dyrekcya w trzech działach, podobnie jak w latach poprzednich, a komisya w tym samym porządku o tych preliminarzach zdaje sprawę, jak to uczyniła w roku ubiegłym.

I.

Budżet galic. funduszu propinacyjnego ogólnego na rok 1898.

Dyrekcya preliminarzuje w pozycyi 1. dochodów czynsze za dzierżawę prawa propinacyi w sumie 3,791.375 zł. która jest prawie równa sumie na rok 1897 przez Dyrekcję preliminarzowaną 3,790.247 zł. lecz jest wyższa od uchwalonej na rok 1897 przez Wys. Sejm sumy 3,780.000 zł. o kwotę 11,375 zł.

Preliminarzowana przez Dyrekcję suma dochodu w tej pozycyi zgodna jest z szczegółowym wykazem czynszów, zestawionym według powiatów, a dołączonym do preliminarza.

Niewielkie tylko zachodzą różnice między kwotami czynszów z poszczególnych powiatów, odnoszającemi się do preliminarza na rok 1897, a kwotami dotyczącemi preliminarza na rok 1898.

Tylko przy powiecie mieleckim jest różnica *in minus* o kwotę 14 200 zł. zaś przy powiecie tarnobrzeskim jest różnica *in plus* o kwotę 14.105 zł. — co stąd pochodzi, że czynsze z niektórych uprawnień, pobierane dotychczas w urzędzie podatkowym mieleckim, zostały przypisane do poboru w urzędzie podatkowym tarnobrzeskim.

Jakkolwiek jednak dochód w tej pozycyi preliminarzowany, oparty jest na szczegółowym zestawieniu czynszów, komisya budżetowa, z powodów w zeszłorocznem sprawozdaniu przytoczonych, a przez Wysoki Sejm jako uzasadnione uznanych, gdyż na tej podstawie sumę 3,780.000 zł. w tej pozycyi budżetu na rok 1897 uchwalono — nie proponuje uchwalenia całej przez Dyrekcję preliminarzowanej sumy, tylko wstawia na rok 1898 obniżoną sumę 3,785.000 zł.

Nie można bowiem na to liczyć, że cała przypisana należność do ostatniego kwartału wpłynie w terminie, i dlatego przy takich należnościach, rozdzielonych na różne pozycye, które często trzeba dopiero egzekwować, odpowiedniej jest wstawić do budżetu kwotę cokolwiek niższą.

W pozycyi 2. dochodu komisya wstawia zgodnie z Dyrekeją tytułem opłat szynkarskich kwotę 190.000 zł.

Dalsze pozycye działu dochodów komisya również bez zmiany przyjmuje.

W dziale wydatków pozycye odnoszące się do wypłaty wylosowanych obligacyj i zapadłych kuponów są oparte na planie umorzenia, zatem muszą być przyjęte.

Dalsze dwie pozycye, t. j. prowizye bankowe i koszta stempli kwitów na subwencye państwową, zgodne są z zeszłorocznym preliminarzem i istotną potrzebą.

Zmiany ważne zasły w pozycyach odnoszących się do podatków, a to w skutek reformy podatkowej, która właśnie weszła w życie.

Dotychczasowe podatki dochodowe i zarobkowe ustają, zatem i fundusz propinacyjny nie będzie opłacał dochodowego podatku, przeszło pół miliona zł. wynoszącego.

W nowej zaś ustawie podatkowej z 25. października 1896, jest dochód funduszu propinacyjnego w ten sposób opodatkowany, że zapłacić ma jeden od tysiąca całego kapitału w obligach propinacyjnych emitowanego, a gdy ten kapitał wynosił 62,200.000 zł — przeto podatek zarobkowy wyniesie 62.200 zł.
 dodatki zaś krajowe i gminne 56.602 „
 Razem 118.802 zł.

Oprócz tego zapłaci fundusz propinacyjny podatek rentowy od kuponów obligacyj propinacyjnych, co wyniesie sumę 195.385 zł.
 Cały ciężar podatkowy wyniesie 314.187 „
 w porównaniu z podatkiem zapłaconym w r. 1896 565.168 „
 mniej o 250.981 zł.

Ta oszczędność na korzyść funduszu będzie jednak zmniejszona, jeżeli Wys. Sejm uchwali projekt ustawy o bonifikacyi funduszu krajowego i funduszów powiatowych, z powodu ubytku w dodatkach krajowych i powiatowych, wynikającego z reformy podatkowej.

Po tych wyjaśnieniach komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący budżet dochodów i wydatków galicyjskiego funduszu propinacyjnego ogólnego na rok 1898.

Dochody.

Poz. 1. Czynyse propinacyjne	3,785.000 zł. — ct.
„ 2. Opłaty od szynkarzy	190.000 „ — „
„ 3. Opłaty od zakładania gorzelni	— „ — „
„ 4. Grzywny	3.100 „ — „
„ 5. Dochody ze sprzedaży skonfiskowanych przedmiotów	20 „ — „
„ 6. Odsetki zwłoki	10.000 „ — „
„ 7. Subwencya rządowa	891.129 „ — „
„ 8. Odsetki z lokacyi	10.000 „ — „
„ 9. Rozmaite	1.000 „ — „
Razem	<u>4,890.249 zł. — ct.</u>

Wydatki.

Poz. 1. Wypłata wylosowanych obligacyj	1,916.150 zł. — ct.
„ 2. „ kuponów	1,953.848 „ — „
„ 3. Prowizye bankowe	3.200 „ — „
„ 4. Należytości stemplowe	2.790 „ — „
„ 5. Podatek rentowy	195.385 „ — „
„ 6. „ zarobkowy	118.802 „ — „
Razem	<u>4,190.175 „ — „</u>

Nadwyżka dochodów 700.074 zł.

II.

Budżet galic. funduszu propinacyjnego zasobowego na rok 1898.

Preliminarz Dyrekcji obejmuje tylko jedną pozycję dochodów, t. j. odsetki od papierów wartościowych tego funduszu w kwocie 88.587 zł.

Daleko większy wpływ do tego funduszu pochodzi z nadwyżki dochodów ogólnego funduszu propinacyjnego, który według preliminarza ad I. wynosić ma przeszło 700.000 zł.

Gdy jednak tej drugiej pozycyji dochodów dotychczas w preliminarz nie wstawiano, jako zależnej od wyniku administracyi, Komisya żadnej w tym kierunku zmiany nie proponuje.

Wydatków ten fundusz nie ma żadnych.

Komisya budżetowa przeto wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący budżet funduszu propinacyjnego zasobowego na rok 1898.

Dochody.

Poz. 1. Odsetki	88.587 zł.
---------------------------	------------

Wydatki	—
--------------------------	---

III.

Budżet galic. funduszu propinacyjnego rezerwowego na rok 1898.

Dyrekcya preliminarzuje w dochodach odsetki od kapitałów, należących do tego funduszu.

W dziale wydatków preliminarzowane są kwoty zgodne z ostatnim budżetem. Tylko w pozycyji 1. jest podwyższenie o 143 zł. — a w poz. 2. podwyższenie o 200 zł. z powodu zmiany płac.

Komisya budżetowa wnosi zatem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący budżet galic. funduszu propinacyjnego rezerwowego na rok 1898.

Dochody.

Poz. 1. Odsetki	259.986 zł.
---------------------------	-------------

Wydatki.

Poz.	1. Płace urzędników	27.903 zł.
"	2. " sług	1.139 "
"	3. Adjuta	800 "
"	4. Dyurna	14.593 "
"	5. Ryczałt do Skarbu państwa za koszta utrzymania kasy	10.000 "
"	6. Czynsze najmu	2.500 "
"	7. Koszta administracji powiatowej	27.000 "
"	8. Dyety i koszta podróży członków Dyrekcji	1 000 "
"	9. Potrzeby kancelaryjne	3 000 "
"	10. Koszta zarządu	1.000 "
"	11. Koszta sądowe	600 "
"	12. Remuneracye, zapomogi i nieprzewidziane	10.000 "
	Razem	99.535 "

Nadwyżka dochodów 160.451 zł.

We Lwowie dnia 19. stycznia 1898.

Przewodniczący;

Dunajewski.

Sprawozdawca:

Skatkowski.

